

Palveluntuottajien sopimus- ja korvausmallit sote- uudistuksessa

Valmistelutyön tilannekatsaus
Sitran valinnanvapauseminaari
13.10.2017

Erityisasiantuntija
Anne Whellams, STM

HALLITUKSEN
REFORMI

Uusi hallituksen esitys valinnanvapaudesta

- Uusi valinnanvapausmalli valmistellaan syksyllä 2017 ja viimeistellään talvella 2018. Eduskunnalle keväällä 2018.
- Perustuslakivaliokunnan lausunnon perusteella tehtävät keskeiset muutokset uuteen valinnanvapaus-esitykseen:
 - yhtiöittämisvelvollisuus poistetaan, maakunnan ei tarvitse yhtiöittää omaa palveluntuotantoaan
 - valinnanvapausjärjestelmän voimaantuloa myöhäistetään, vaiheittainen voimaantulo vuodesta 2020 alkaen
 - tarkennetaan ja tarvittaessa poistetaan julkisen hallintotehtävän antaminen muulle toimijalle kuin viranomaiselle
 - palveluntuottajien tehtävärajaus katsottava tarkasti erityisesti sosiaalihuollon palveluissa
 - pilotointia koskevia säännöksiä tarkennetaan

SOTE- JA MAAKUNTAUUDISTUKSEN AIKATAULU

STM 00 / 01 / 2017

2017

- 7-11/2017 Uuden valinnanvapauslain valmistelu: pykälät ja perustelut, vaikutusarvio, käännökset

- 11-12/2017 Valinnanvapauslain luonnos lausuntokierroksella

2018

- 1-2/2018 Mahdolliset muutokset valinnanvapauslain luonnokseen, viimeistely laintarkastuksen jälkeen

- 3/2018 Uusi valinnanvapauslakiesitys eduskunnalle

- 5/2018 Sote- ja maakuntauudistuksen ja valinnanvapauden lait hyväksytään

- 6/2018 Lait vahvistetaan ja osa voimaan, väliaikaishallinto alottaa

- 10/2018 Maakuntavaalit

2019

- 1/2019 alkaen Maakuntavaltuustot ja maakunnat järjestäytyvät

- 1/2019 Maakuntavaltuustot ja maakunnat järjestäytyvät

- 2-4/2019 Maakuntien päätökset sote-järjestämisestä ja valinnanvapauden toteuttamisesta

- 8-9/2019 Maakuntastrategiat ja vuoden 2020 talousarviot + sopimussiirrot

2020

- 1/2020 Järjestämisvastuu siirtyy maakunnille, uusi lainsäädäntö voimassa

- 1/2020 alkaen Valinnanvapaus laajenee erillisen vaiheistuksen mukaan

Palveluntuottajien sopimukset -työryhmä

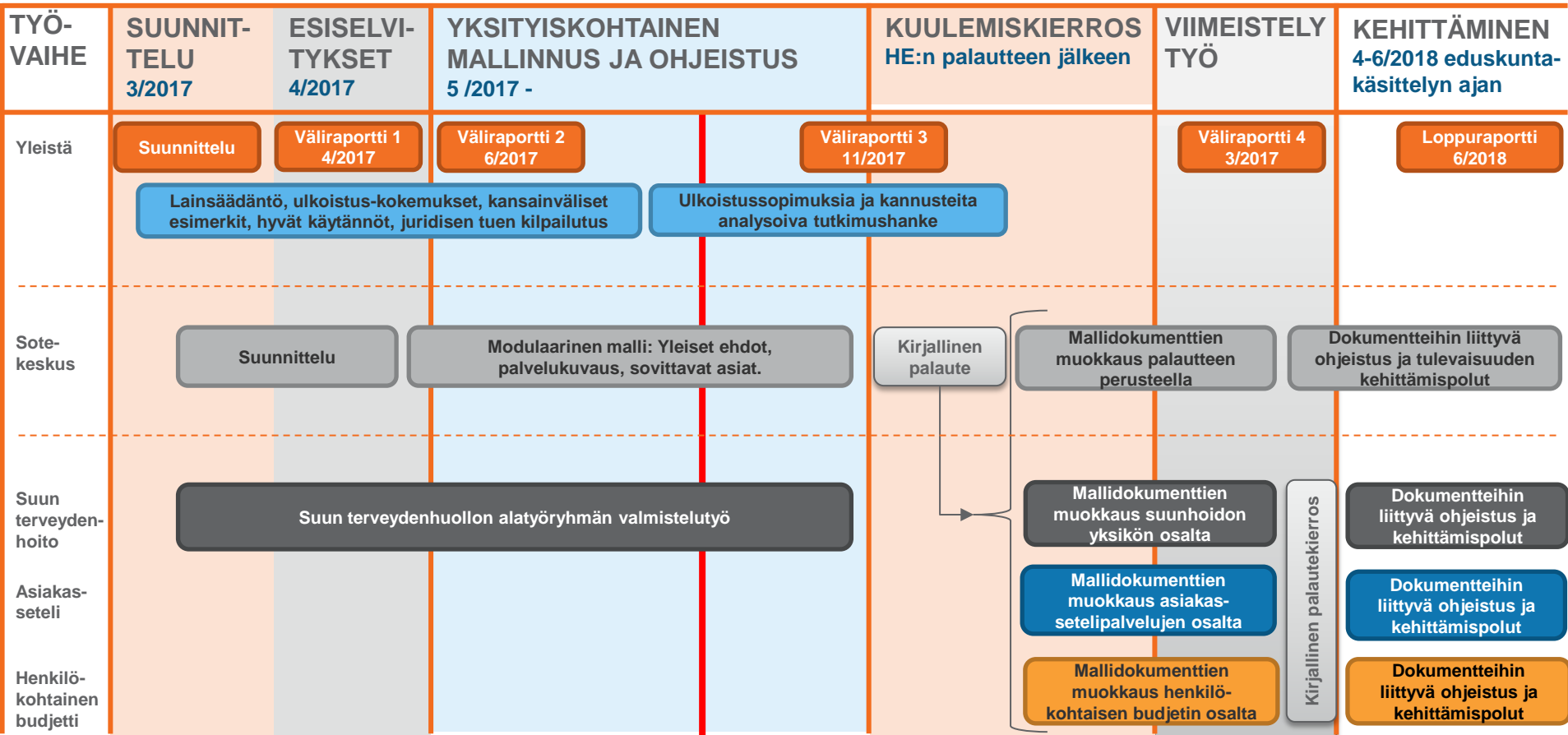
- **Malliesimerkkien ja ohjeistuksen valmistelu maakuntien toiminnan tueksi:**
 - **Suoran valinnan palvelut:** Sopimusdokumenttien mallipohjia ja näihin liittyvää ohjeistusta.
 - **Asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti:** Yleisiä periaatteita ja ohjeistusta palveluntuottajille asetetuista ehdoista.
- Perusvalmistelu tehdään tarkoitusta varten perustetussa sote-tuottajien sopimukset -työryhmässä (pj Tuija Kumpulainen STM).

Palveluntuottajia koskevat asiakirjat ja niiden sisältö

Toiminnan taso	Sisältö	Hallintopäätös	Sopimus
Kansallinen	<ul style="list-style-type: none">• Valtakunnallisesti yhtenäinen sisältö, josta yksittäinen maakunta ei voi poiketa (lainsäädäntö).	✓	
Maakunta-kohtainen	<ul style="list-style-type: none">• Maakunnallisesti yhtenäinen sisältö, josta yksittäinen tuottaja ei voi poiketa.	✓ Ehdot ja palvelukuvaus	
Tuottaja-kohtainen	<ul style="list-style-type: none">• Tuottajakohtaisesti sovittavat, hallintopäätöksen ehtoja ja palvelukuvausta tarkentavat asiat.		✓ Sovittavat asiat ml. palvelukuvaus

Muokattu sopimusryhmän toimintasuunnitelma

Palveluntuottajien korvaukset työryhmä

Malliesimerkkien ja ohjeistuksen valmistelu maakuntien toiminnan tueksi:

- **Suoran valinnan palvelut:** Korvausmallien laskentamalleja ja näihin liittyvää ohjeistusta. Sisältää malliesimerkkejä kapitaatorahoituksen laskennasta, kannustinperusteisista korvauksista ja muista lainsäädännön mukaisista korvaustyypeistä.
- **Asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti:** Yleisten ohjeiden ja malliesimerkkien laatiminen korvausmalleista ja niiden käytöstä.
- Perusvalmistelu tehdään tarkoitusta varten perustetussa palveluntuottajien korvauksen työryhmässä (puheenjohtaja Raija Volk STM).
- Työssä toimitaan yhteistyössä Kelan, THL:n ja tarpeen mukaan muiden tutkimuslaitosten kanssa.

Palveluntuottajia koskevat rahoitusinstrumentit

Suora valinta
(sote-keskus ja
suunhoidon yksikkö)

Kapitaatio (ml. tarvetekijät
ja yksilön hyvinvointiriski)

Kannusteperusteiset
korvaukset

Suoriteperusteiset
korvaukset

Muut korvaukset

Asiakasseteli

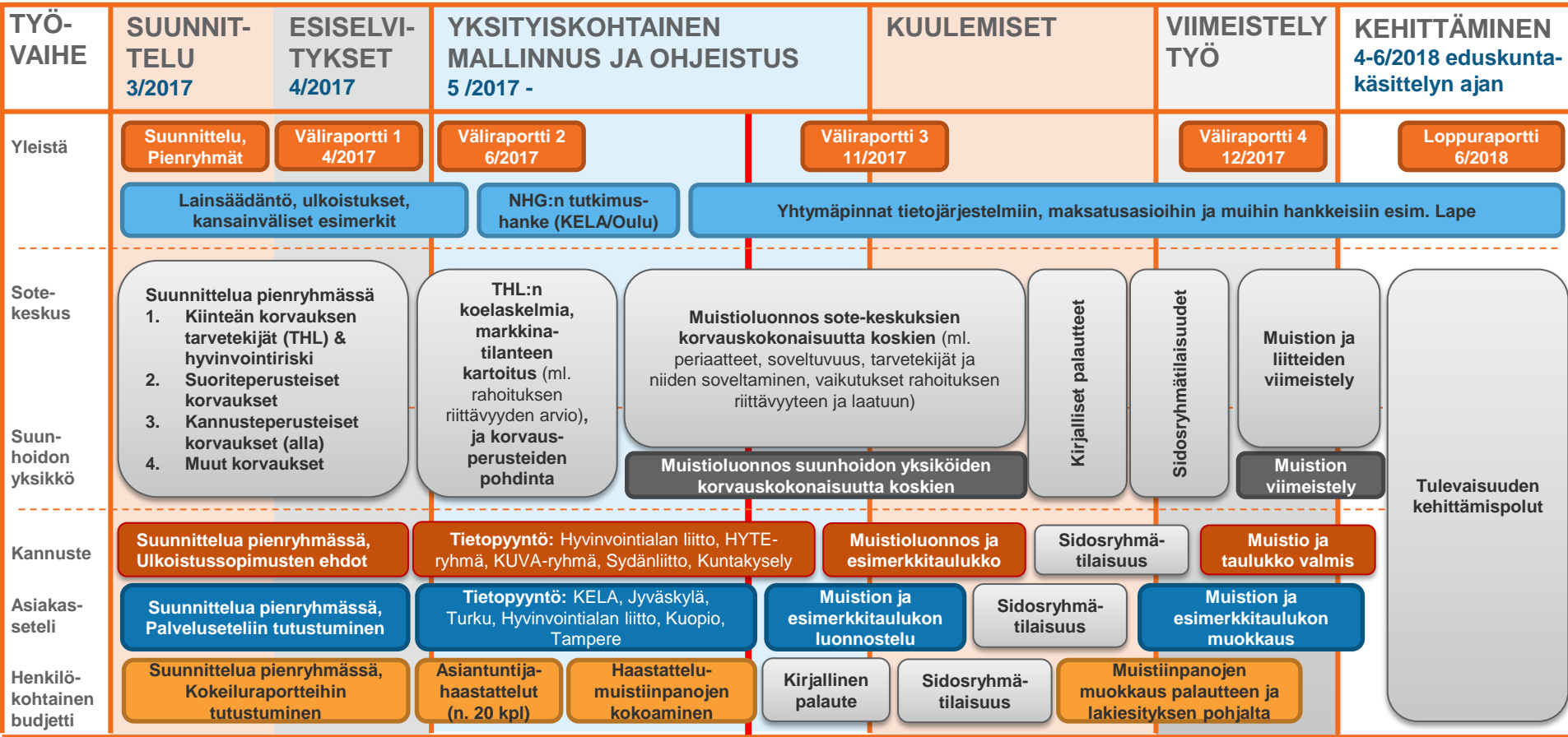
Kiinteä korvaus

Kannusteperusteinen
korvaus

Henkilökohtainen
budjetti

”Henkilökohtainen
budjetti”

Muokattu korvausryhmän toimintasuunnitelma

SOTE- JA MAAKUNTAUUDISTUS

NYKYTILANNE

SOTE-KESKUKSILLE MAKSETTAVAT KORVAUKSET

STM 05/05/2017

VALTIO

MAAKUNTA

Kiinteä korvaus (osuus väh. 2/3)

SOTE-KESKUS

Muut korvaukset (osuus maks. 1/3)

PERUSTUU ASIAKKAIDEN MÄÄRÄÄN JA OMINAISUUksiIN

- Maakunnan asukas valitsee haluamansa sote-keskuksen. Jokaisesta sote-keskukseen listautuneesta asiakkaasta maksetaan tuottajalle kapitaatiokorvaus.
- Kapitaatiokorvauksia painotetaan asiakkaiden ominaisuuksiin perustuen kansallisten tarvetekijöiden mukaan.

Markkinapuute-tilanteessa kilpailutetaan tuottajat tai maakunta tuottaa palvelut itse. Myös näihin käytetyt varat tulevat sote-keskuksille tarkoitettuna määrärahasta.

- SUORITEPERUSTEISET KORVAUKSET: Maksetaan maakunnan valitsemista palveluista.
- KANNUSTINPERUSTEISET KORVAUKSET: Maksetaan tuottajalle ennalta määriteltujen kriteerien mukaan (esim. laatumittarit ja kokonaisvastuu koko palveluketjun vaikuttavuudesta ja kustannuksista).
- MUUT KORVAUKSET: Muilla kriteereillä maksettavat korvaukset (esim. sijainnin syrjäisyys).

Esimerkki: Henkilökohtainen budjetti

Kesä 2017

- Muistio: soveltuvuus ja toimintaperiaatteet
- Asiantuntija-haastattelut
- Käytännön esimerkit
- NHG simulaatio: Hebun kohderyhmä, palvelukokonaisuudet ja korvaustasot

Syksy 2017

- Sidosryhmätyöpajat
Palautetta valituista käytännön esimerkeistä, esitetyistä korvaustasoista ja ratkaistavat kysymykset

Kevät 2018

- Laajennettu muistio: budjetin laadinta ja arvon määrittäminen
- Käytännön esimerkit
- n. 10 simuloitua korvaustasoryhmää

Alkukesä 2018

- Kehittämispolku
Laajennettuun muistioon lisätään suosituksia ja kehittämis-ehdotuksia

Lähteet: KVPS, Kehitysvammaliitto, THL, KELA, Metropolia, Diak, Saimaan ammattikorkeakoulu, Espoo, Vantaa, Helsinki, Eksote, Tampere, Hämeenlinna, Kainuu, Pori, Hyvinkää, Englanti, Australia

Esimerkki: Asiakassetelit ja kannusteperusteiset korvaukset

Kesä 2017

2017/2018

Kevät 2018

- Kiinteät korvaukset**
- Muistio: Soveltuvuus ja toimintaperiaatteet (palvelusetelipilottien perusteella).
 - Käytännön esimerkit: Esimerkkejä asiakassetelin soveltuvuudesta ja niiden sisällöstä (sidosryhmäkysely).

- Sidosryhmä-työpajat: Esimerkeistä kootun asiakassetelitaulukon kommentointi.

- Lyhyt muistio: Korvaustasoihin vaikuttavat tekijät, korvaustasojen määrittäminen ja laskeminen ja tapausesimerkkejä.
- Esimerkkitaulukko asiakaseteleillä annetuista palveluista ja niiden korvaustasoista (yleinen hintahaitari).

- Kannustinperusteiset korvaukset**
- Muistio: Yleistä kannusteista ja niihin liittyvät huomiot (sidosryhmäkysely).
 - Pitkä lista ehdotuksia soveltuvista malleista: Crowd sourcing: sidosryhmäkysely

- Sidosryhmä-työpajat: Pitkän kannustelistan priorisointi ja kommentointi.

- Lyhyt muistio kannusteiden valinnasta, priorisoinnista, yhdistelemisestä ja käytöstä.
 - Esimerkkilista lupaavista kannusteindikaattoreista.
 - Esimerkkejä yhdistetyistä kannusteindekseistä.
- Nämä materiaalit ovat hyödynnettävissä myös sote-keskuksen kannusteisiin liittyen.*

Ota rohkeasti yhteyttä!

Anne Whellams

Eryityisasiantuntija

Ohjausosasto

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

anne.whellams@stm.fi

Puh 0295 163 546

GSM 050 339 5768

Kiitos!

alueuudistus.fi

SOSAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ • VALTIOVARAINMINISTERIÖ